

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ BASIN AÇIKLAMASI

Dağıtım Şirketlerine Yeni Yıl Hediyesi...

İNDİRİM HESAP OYUNLARIYLA BUHARLAŞTIRILDI

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) açıkladığı ve 1 Ocak 2020'den itibaren geçerli olacak yeni elektrik tarifelerinden, konutlarda enerji bedellerindeki yüzde 5,6'lık düşüş, dağıtım bedeline yüzde 10,6 zam yapılarak, sıfırlandı. **Enerji üretim maliyetlerinde ortaya çıkan düşüşün faturaya yansımaları engellenirken, dağıtım şirketlerinin payına yüzde 10,6 zam yapıldı.**

Elektrik faturalarının en temel bileşeni enerji bedelidir. Enerji maliyetlerinin düşmesi halinde bu bedelin faturalarda düşürülerek, yurttaşlara indirim olarak yansımaları sağlanmalıdır. EPDK'nın yayımladığı yeni tarifeye bakıldığında tüm grupları için bir önceki tarife dönemine göre enerji bedelinde farklı oranlarda indirim yapıldığı görülmektedir. Alçak gerilimden enerji alan **sanayi** abonelerine uygulanan enerji bedeli **yüzde 3,3** azaltılırken, **ticarethanelerde yüzde 3,8, meskenlerde yüzde 5,6, Şehit Aileleri ve Muharip Malul Gazilere** uygulanan tarifede **yüzde 10,4, tarımsal sulamada yüzde 3,5 indirim** yapılmıştır.

Enerji bedelinde farklı oranlarda yapılan indirimler, **dağıtım bedeline ise tüm tarife grupları için yüzde 10,6 zam yapılarak, yok edilmiştir.** Fatura toplamının bir önceki dönemle aynı kalması sağlanarak, enerji maliyetlerindeki düşüşün yurttaşlara yansımalarına engel olunmuştur.

Hesap Oyunları

Enerji maliyetlerinin düştüğü bir dönemde dağıtım bedellerinin yüzde 10,6 gibi yüksek bir oranda artması izaha muhtaçtır. Geçtiğimiz 3 ay içinde dağıtım maliyetlerinin bu kadar yüksek oranda artmış olması akla yatkın değildir. TÜİK verilerine göre; Kasım ayı itibariyle Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksindeki yıllık değişim (bir önceki yılın aynı ayına göre değişim) yüzde 4,26 olarak gerçekleşmiştir. Dağıtım maliyetleri, 3 ay içinde yıllık üretici fiyatlarının 2 katını nasıl aşmıştır? Kaldı ki, enerji maliyetlerinin farklı abone grupları için nasıl farklı oranlarda düştüğü de belirsizdir. Özetle yeni tarifede elektrik dağıtım şirketlerinden gelen yüzde 10,6'lık artış talebinin, hesap oyunları ile zam yapılmadan tarifeye yansıtıldığı anlaşılmaktadır.

Fon ve Vergilerde Kayıp
Dağıtım bedelinin bir önceki tarifeye göre yüzde 10,6'lık zamlandırılması tarife yapısını da değiştirmiştir. Ekim-Kasım-Aralık 2019 döneminde konut faturalarının **yüzde 51,3'ünü enerji bedeli** oluştururken, bu oran yeni tarifede yüzde 48,4'e gerilemiştir. **Dağıtım bedelinin** faturadaki payı ise **yüzde**

230 kWh'lik Asgari Tüketiminin Konutlara Yansımaları	Aylık Tüketim (kWh)	Ekim-Kasım- Aralık 2019		Ocak-Şubat-Mart 2020		Fark (%)
		Birim Fiyat TL	Fatura TL	Birim Fiyat TL	Fatura TL	
Perakende Enerji Bedeli (Çıplak Enerji Bedeli+ Perakende Hizmet Bedeli)	230	0,364189	83,8	0,3438	79,1	-5,6
Dağıtım Bedeli (İletim+ Dağıtım + Kayıp ve Kaçak Bedeli)		0,2086	48,0	0,230585	53,0	10,6
Fon ve Vergiler Hariç		0,572754	131,7	0,574385	132,1	0,3
Enerji Fonu (%)		1	0,8	1	0,8	-5,6
TRT Payı (%)		2	1,7	2	1,6	-5,6
Bel. Tük.Ver. (%)		5	4,2	5	4,0	-5,6
KDV Öncesi Toplam			138,4		138,4	0
KDV (%)		18	24,9	18	24,9	0
FATURA TOPLAMI			163,4		163,4	0

29,4'den yüzde 32,5'e yükselirken, fon ve vergilerin payı ise yüzde 19,4'den, yüzde 19,1'e gerilemiştir. Konutlarda enerji bedeli üzerinden oransal olarak tahsil edilen Enerji Fonu, TRT Payı ve Belediye Tüketim Vergisi de otomatik olarak yüzde 5,6 oranında azalmıştır. Yeni tarifeye enerji maliyetlerindeki düşüşün faturalara yansıtılmaması nedeniyle yurttaşlar açısından oluşan mağduriyet, fon ve vergilerden pay alan kamu kuruluşları açısından da mevcuttur.

Aslan Payı Dağıtımın

Diğer tarife gruplarına bakıldığında Şehit Aileleri ve Muharip Malul Gazilere uygulanan tarifede dağıtım bedelinin payı yüzde 46,4'e yükselirken, temel unsur olması gereken enerji bedelinin payı ise yüzde 35'e kadar gerilemiştir. Bu abonelere uygulanan fon ve vergilerin payı ise yüzde 18,1'de kalmıştır. Yeni tarife yapısıyla EMO'nun 4 kişilik ailenin asgari yaşam standardı için öngördüğü aylık tüketim olan 230 kilowatt saatlik (kWh) enerji için konut faturalarında toplamda değişiklik gözükmemesine rağmen, dağıtım bedeli için fazladan 5,1 TL tahsilat yapılacaktır. Dağıtım şirketlerine fazladan aktarılan bu 5,1 TL'nin, 4,7 TL'si enerji bedelinin azaltılmasıyla sağlanırken, geriye kalan 0,4 TL ise fon ve vergilerden kesilerek, dağıtım şirketlerine aktarılacaktır. EPDK'nın son olarak açıkladığı Ekim 2019'da gerçekleşen aylık toplam 4.277.582.280 kWh'lık konut tüketimiyle hesap yapıldığında, dağıtım bedeli olarak tüm hanelerden aylık 94 milyon 192 bin TL'lik fazladan tahsilat yapacağı hesaplanmaktadır. Hanelerin tüketimin yalnızca yüzde 22'sinin oluşturduğu göz önüne alınırsa, dağıtım şirketlerine aktarılan miktarın çok daha büyük olduğu söylenebilir.

Mevzuat gereği EPDK'nın tarifeleri maliyet temelli olarak belirlemesi gerekirken, maliyetlerinden bağımsız olarak; dağıtım bedelinde talep edilen zam oranını tutturmak için enerji bedelinde rakamsal oynamalar yapması kabul edilemez. Enerji maliyetleriyle ilgisi giderek azalan bu tarife düzenlemelerinin ekonomi üzerinde kalıcı hasarlara yol açması kaçınılmazdır. **EPDK, tarife değişikliğine yol açan maliyet kalemlerini ve bu maliyetlerdeki değişimleri düzenli olarak kamuoyuna açıklamalıdır.** Enerji yönetimi, kısıtlı kaynaklarımızı en iyi şekilde değerlendirecek, kamu yararını esas alan siyasi ve ticari müdahalelerden uzak bir yapıya bırakılmalıdır. Ekonominin temel girdisi olan elektrik fiyatlarının dağıtım şirketlerinin gününbirlik kâr taleplerini karşılamaya odaklanan politikalar yerine, kamu yararı gözetilerek belirlenmesi çağrımızı tekrarlıyoruz.

**Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Yönetim Kurulu**

31 Aralık 2019